

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/u-z/ignacy-wasielewski/9701.ignacy-Wasielewski.html>
2024-07-16, 15:14

Ignacy Wasielewski urodził się 31 lipca 1893 r. w Morownicy (powiat śmigieński). Był synem Tomasza i Józefy z Kowalskich, najstarszym z ośmiorga rodzeństwa. W latach 1899-1907 uczył się w Szkole Ludowej w Morownicy. Dzieciństwo i młodość spędził w rodzinnej wsi, pomagając w gospodarstwie. Wraz z ojcem i braćmi tworzyli kapele dudziarską, grającą na weselach. Był członkiem Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Morownicy, Towarzystwa Byłych Wojaków i Związku Hallerczyków. W Straży Celnej i Straży Granicznej należał do orkiestry. Żonaty z Agnieszką Pałubicką. Mieli sześcioro dzieci: Rozalię (ur. 1925 r.), Zygmunta (ur. 1926 r.), Irenę (ur. 1928 r.), Tadeusza (ur. 1930 r.), Wacława (ur. 1936 r.) i Marię (ur. 1940 r.)

W połowie października 1913 r. został powołany do służby wojskowej w armii pruskiej i skierowany do 23 batalionu pionierów. Po wybuchu I wojny światowej walczył na froncie zachodnim. Na początku marca 1915 r. został ciężko ranny w bitwie pod Sedanem. Początkowo trafił do szpitala polowego, z którego przetransportowano go do Mainz. Przebywał w nim od 8 marca do 23 kwietnia 1915 r. Po leczeniu trafił ponownie na front. W grudniu 1915 r. dostał się do niewoli francuskiej.

W 1917 r. wstąpił w szeregi tworzącej się we Francji Armii gen. Józefa Hallera. Przeszkolenie przeszedł w Bretanii. Walczył tym razem przeciw Niemcom w Wogezach i Szampanii. Po zakończeniu wojny, wraz z innymi hallerczykami, wiosną 1919 r. przyплыł do Gdańska. W styczniu 1920 r. jednostki gen. Hallera wkroczyły na Pomorze i zajmowały kolejne tereny, kierując się na zachód. Jednocześnie odbywało się obsadzanie granic oddziałami wojska. Ignacy Wasielewski został skierowany do 4/I batalionu 4 pułku Wojskowej Straży Granicznej, stacjonującego w Kościerzynie. Po reorganizacji systemu służby granicznej przeniósł się do Straży Celnej. Trafił do komisariatu w Jamnie niedaleko Bytowa. Było tam przejście graniczne na trasie Gdańsk- Berlin.

Na placówce w Jamnie służył również po przekształceniu Straży Celnej w 1928 r. na Straż Graniczną. Wiosną 1939 r. planował przejść na emeryturę, ale ze względu na możliwość wybuchu wojny odmówiono mu. Dnia 1 sierpnia 1939 r. wszystkie rodziny strażników mieszkające na placówkach musiały opuścić służbowe mieszkania. Rodzina Ignacego Wasielewskiego udała się do Morownicy, a on w tajemnicy zgłosił się na ochotnika do służby celnej w Wolnym Mieście Gdańsku. Dostał awans na stopień plutonowego podchorążego i skierowano go do służby na placówce w Szymankowie, stacji kolejowej między Tczewem a Malborkiem, na linii Berlin-Królewiec.

W ostatnich tygodniach pokoju odnotowywano na tym terenie coraz więcej przypadków prowokacji, ataków i prześladowania polskich funkcjonariuszy.

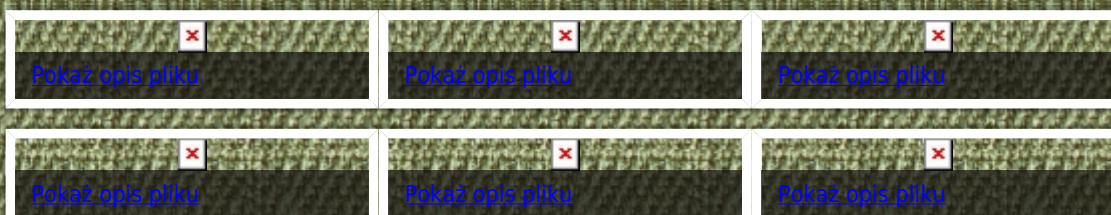
O wszystkich incydentach mieli informować dowództwo II Batalionu Strzelców w Tczewie, których zadaniem było wysadzenie mostów na Wiśle w razie niebezpieczeństwa (co miało opóźnić wkroczenie wojsk, unieemożliwić przerzucanie żołnierzy i zapobiec oskrzydleniu). Były to bardzo ważne cele strategiczne (przygotowujące się do ataku na Polskę dowództwo armii hitlerowskiej powołało do opanowania tych mostów specjalną grupę uderzeniową pod dowództwem płk. Madema).

W nocy z 31 sierpnia na 1 września 1939 r. mimo napiętej sytuacji międzynarodowej dyspozytor stacji w Tczewie wysłał do Niemiec dwa składy do przewiezienia bydła. Na stacji docelowej w Malborku aresztowano polskich maszynistów, a w ich mundury ubrano niemieckich żołnierzy. Pociąg, z ukrytymi żołnierzami odjechał w stronę Tczewa. W ten sposób rozpoczęła się operacja przejęcia mostów na Wiśle i tczewskiego dworca. Operacja nie powiodła się, gdyż około godziny 4 nad ranem załoga placówki celnej w Kadłowie przekazała do placówki w Szymankowie sygnał o podejrzanym pociągu. Zaalarmowani i zaniepokojeni strażnicy obserwowali uważnie tory. W tym czasie gdańskie oddziały paramilitarne- SS i SA okrążyły dworzec w Szymankowie. Załoga dworca, wraz z Ignacym Wasielewskim, została zaatakowana. Wraz z dowódcą placówki, por. Szarkiem, I. Wasielewski zabarykadowali się w pokoju i odpalili rakietę świetlną- umówiony dla II Batalionu Strzelców sygnał o niebezpieczeństwie. Racę zauważył por. Faterkowski, który niezwłocznie polecił saperom wysadzenie mostu oraz Paweł Szczeciński, przestawiając zwrotnice, skierował pociąg z niemieckimi żołnierzami na ślepy tor. Po tym było już wiadomo, że akcja opanowania mostów się nie udała. Przypuszczający szturm na dworzec w Szymankowie Niemcy, wyważyli drzwi do pokoju, w którym zabarykadowali się Ignacy Wasielewski i por. Szarek i rozstrzelali ich seriami w karabinów maszynowych.

Tego poranka w Szymankowie zginęło 19 polskich funkcjonariuszy (cełników, kolejarzy) i dwie kobiety. Tuż po godzinie 5 nad ranem mosty w Tczewie zostały wysadzone w powietrze. Ciała zamordowanych niemieccy kolejarze zakopali we wspólnej mogile. Po zakończeniu wojny, w 1945 r. miejsce pochówku zabezpieczono, a dwa lata później przeprowadzono ekshumację ofiar. Dnia 12 maja 1947 r. ich szczątki przeniesiono na Cmentarz Bohaterów w Gdańsku-Zaspie.

W Szymankowie 1 września każdego roku odbywają się uroczystości upamiętniające tamte wydarzenia.

Opracowano na podstawie materiałów nadesłanych przez **Michała Skrzypczaka**

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku	 Pokaż opis pliku
---	---	---

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pokaž opis pliku	Pokaž opis pliku	Pokaž opis pliku

<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pokaž opis pliku	Pokaž opis pliku